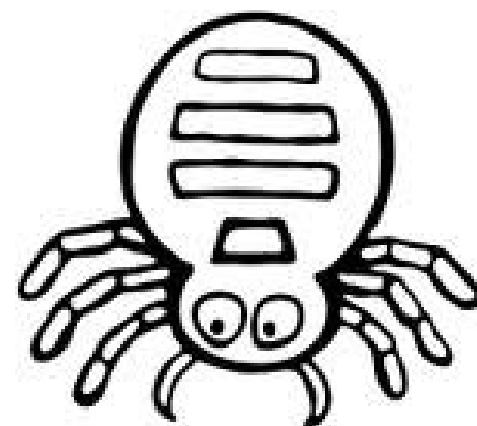

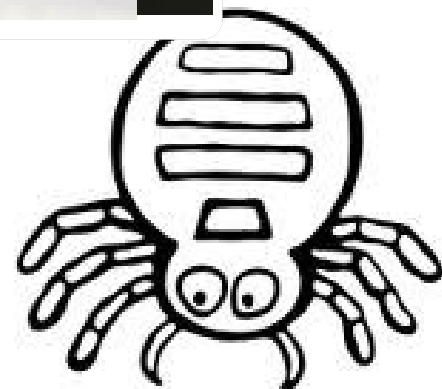
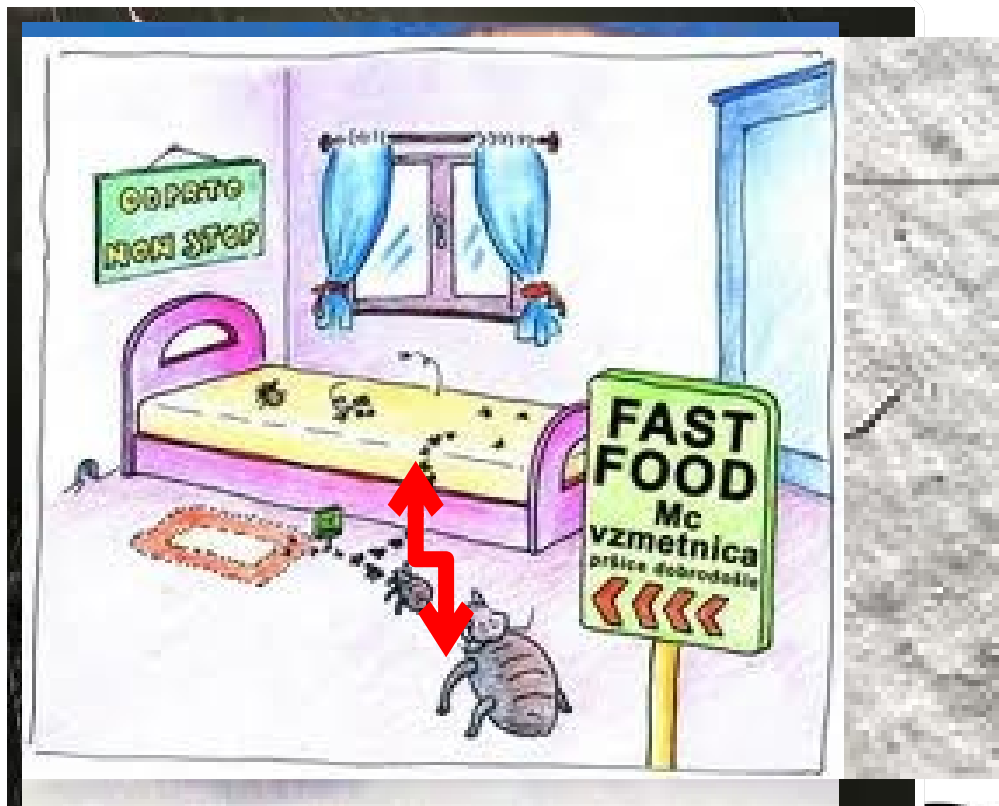
PAJKOVCI

BIOLOGIJA 8

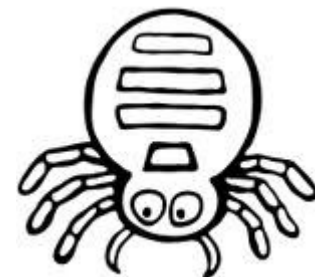
Vrste:

- ščipalec
- baldahinar
- navadna mat
- vodna pršica.

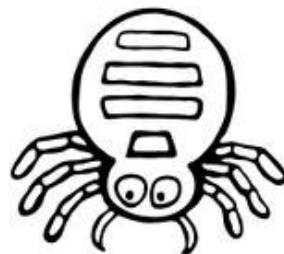
PREDSTAVITEV PAJKOV

- Pajki veljajo za ene najstarejših, a tudi najmanj razumljivih živali.
- Ti dlakavi lovci so znani po tem, da predejo pajčevinaste niti in imajo strupen ugriz.
- Poznamo okoli 37000 vrst pajkov, veliko pa jih tudi še nismo odkrili.
- Za človeka je nevarnih le približno 20 vrst.

PREDSTAVITEV PAJKOV

- Pajki so zelo koristne živali, saj jejo nadležne žuželke in tako omejujejo njihovo število.
- Živijo skoraj povsod, v gozdu, puščavi, na travnikih, ladjah, v jamah in tudi v naših domovih.

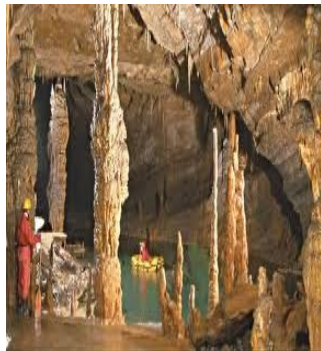
PREDSTAVITEV PAJKOV

- Nekateri pajki lovijo plen s pomočjo mreže, drugi nanj pletejo iz skrivališča ali nanj prežijo kakor tigri.
- Nekateri pajki celo lovijo ribe, ena od vrst pa živi v zračnem potapljaškem zvonu pod vodo.

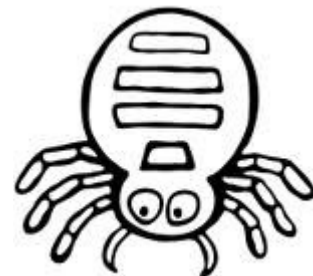
RAZŠIRJENOST PAJKOV

- Na zemlji skoraj ni kraja brez pajkov.
- Živijo visoko v gorah, jamah, puščavah, močvirjih in na travnikih.
- Živijo celo na odročnih otokih.

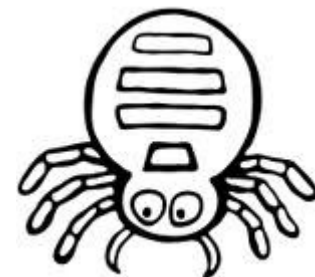
RAZŠIRJENOST PAJKOV

- Morda jih tja zanese veter ali plavajoče deblo.
- Veliko pajkov se dobro počuti v človeških bivališčih, nekateri pa z ladjami preprosto preplovejo svet.
- Veliko pajkov živi v kanalizacijah, kjer je veliko muh, s katerimi se hranijo.

RAZŠIRJENOST PAJKOV

- V vodi jih ni (razen enega), saj tam ne morejo dihati.
- Živijo tudi na robu Antartike.
- Nekateri imajo celo nekakšno sredstvo proti zmrzovanju (antifriz), da nebi zmrznili.

VODNI PAJKI

- Na odprtem morju ni pajkov, medtem ko so v okolici sladkih voda bogata lovišča zanje.
- Ko začutijo nevarnost, se po rastlinju hitro potopijo v vodo.
- Le en pajek, vodni pajek vse življenje preživi v vodi.
- Živi v ribnikih, jezerih in počasnih tekočih vodah Evrope in Azije.

VODNI PAJKI

- A kljub temu za dihanje potrebuje kisik iz zraka.
- Zato živi v zračnem mehurju, imenovanem potapljaški zvon.
- Redne prehrane ne potrebuje, saj ima zelo počasno presnovo.
- Lovi tako, da noge porine iz zvonastega mehurčka in zazna tresenje v vodi.

PTIČJI PAJKI

- Največjim in najbolj dlakastim pajkom pogosto rečemo kar tarantele ali ptičji pajki.
- Poznamo kakih 800 vrst ptičjih

PTIČJI PAJKI

- Živijo v tropih in vlažnih krajih po vsem svetu
- Veliko jih živi v rovih, nekateri pa se sprehajajo po drevesih.

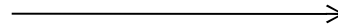
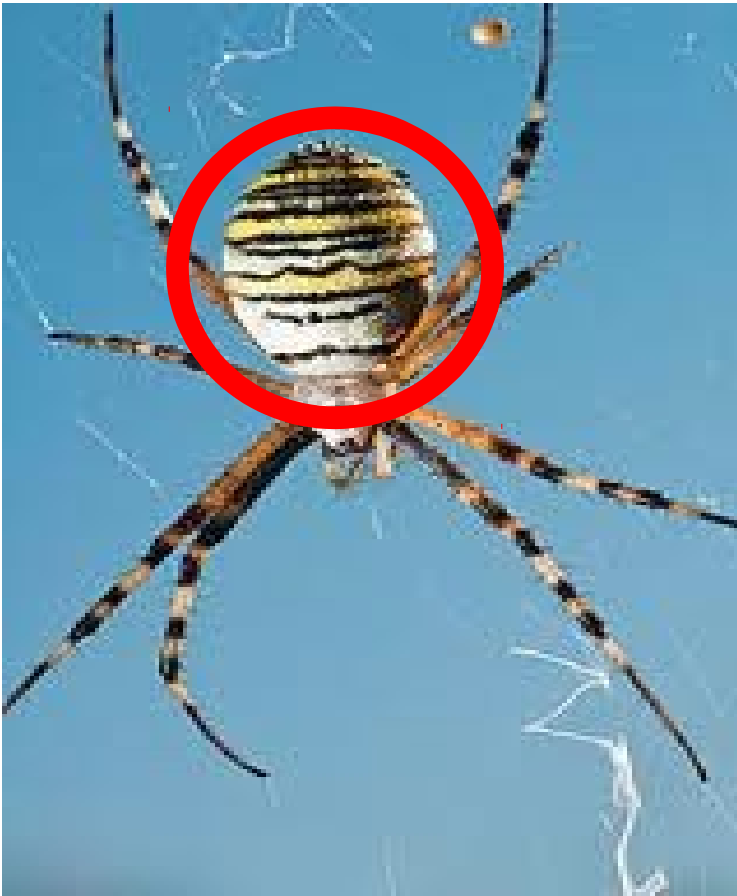

PTIČJI PAJKI

- Čeprav so videti strašni, so večinoma boječi in ljudem neškodljivi.
- Le redki imajo boleč ugriz, njihov strup pa ni smrtno nevaren za

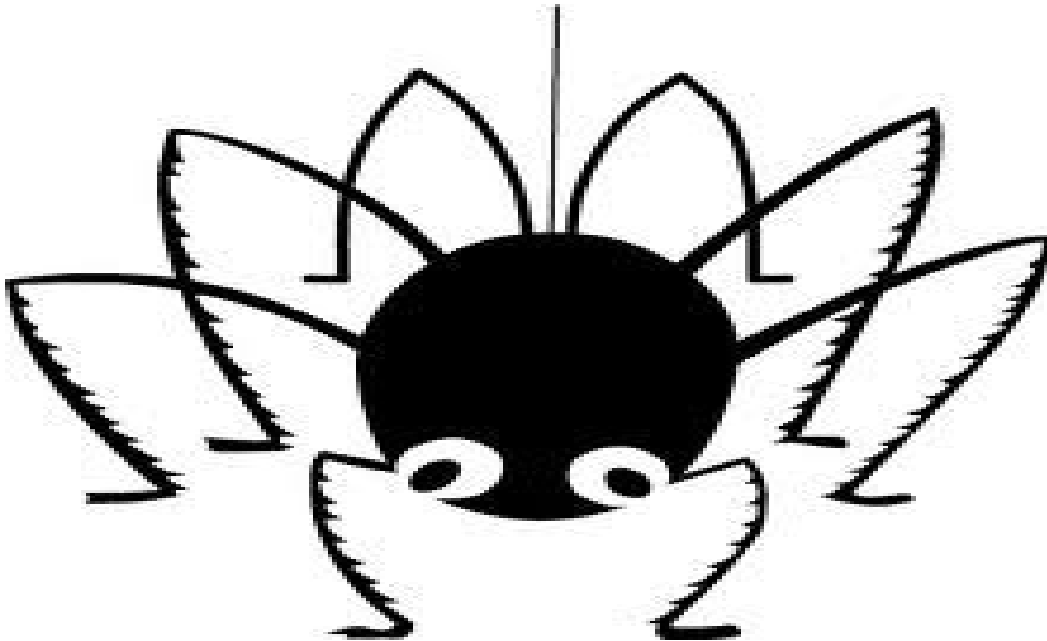

OSJI PAJEK

ZGRADBA

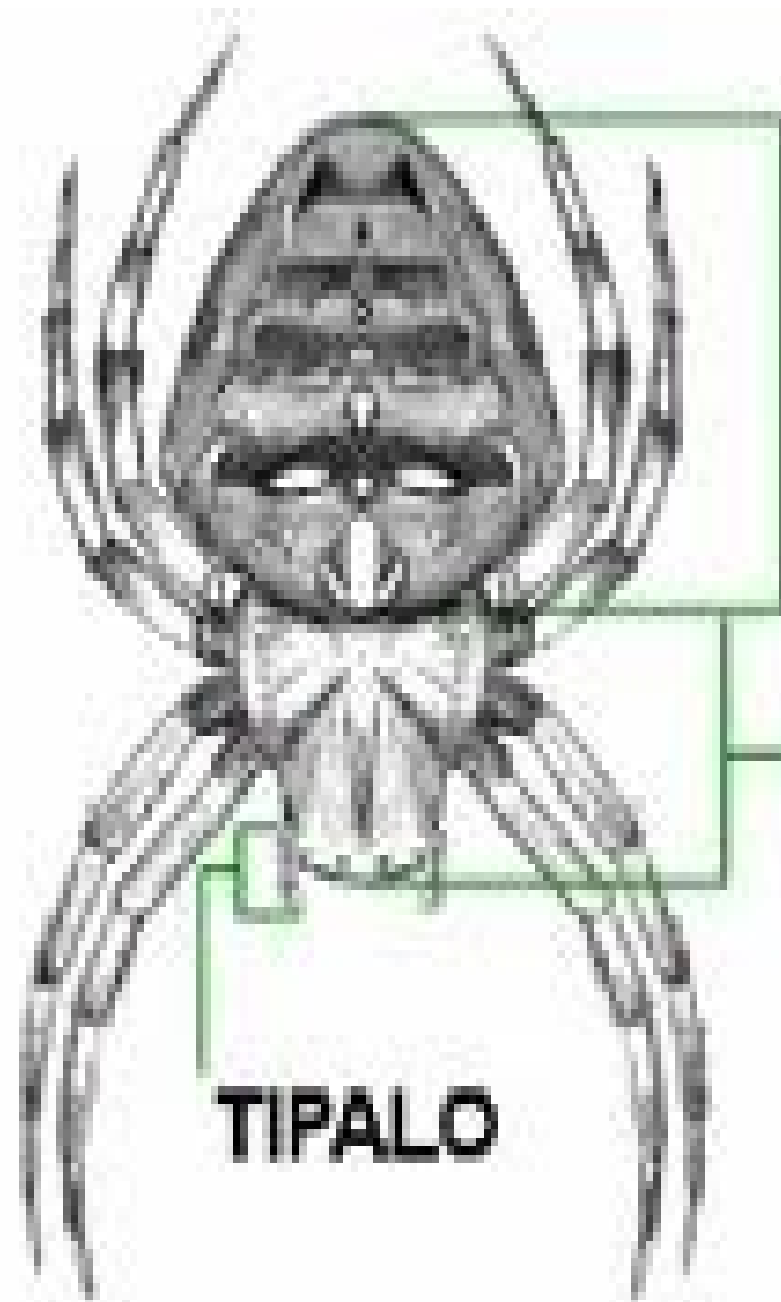
- Na zunaj je pajkovo telo čisto drugačno od našega. Pajki imajo trdo zunanje ogrodje in členjene noge.

ZGRADBA

- Imajo oči in usta, več vrst občutljivih dlačic in ščetin, s katerimi tipajo, okušajo in slišijo, vohljajo pa z mikroskopsko majhnimi porami na stopalih.

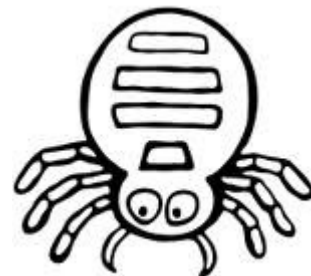
ZADEK

GLAVOPRSJE

TIPALO

LOV ZA PREHRANO

- Nekateri pajki presenetijo plen z zahrbtnim napadom.
- Pri tem so zlasti spretni pajki rakovičarji.
- Drugi, na primer zaklopničarji, nastavijo pasti in prežijo na žrtev.

LOV ZA PREHRANO

- Veliko pajkov, na primer skakači, je gibčnih in hitrih lovcev, ki plen zasledujejo.
 - Prehranjujejo se predvsem s kobilicami, muham, mravljami in čebelarji.
 - Nekateri jedo celo ribe.
- ...pajkov je druge pajke.

PREDENJE NITI

- Vsi pajki izločajo svilnato nit.
- Potegnejo jo, navadno z nogami, iz predilnih bradavic na zadku.
- Nit je najprej lepljiva in vlažna, a se na zraku otrdi

PREDENJE NITI

- Je tu sam od
- Pajk niti i vrst
- Vsak pred plena.
- Sam ovija

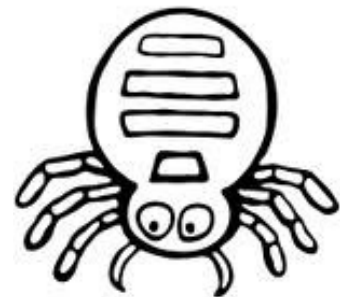
LEPLJIVE PASTI

- Nekateri pajki ne hodijo na lov.
- Raje čepijo v podzemnih rovih, obloženih s pajčevino, ali v pajčevinastih ceveh.
- Ob nitih okoli vhoda v rov se spotaknejo mimoidoče žuželke in d

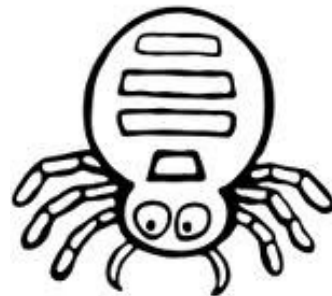
LEPLJIVE PASTI

- Med potrpežljivimi prežečimi pajki so zaklopničarji, s katerimi med kopanjem odmikajo zemljo.
- Rovi varujejo pajke tudi pred vremenom in plenilci

PAJČJI STRUP

- Skoraj vsi pajki uporabljajo strup.
- Z njim se branijo in ubijajo ali ohromijo žrtev.
- Edino pajki iz družine Uloboridae nimajo žleznih strupnic.
- Pajek vbrizga strup v žrtev skozi končni bodalasti členek helicer.

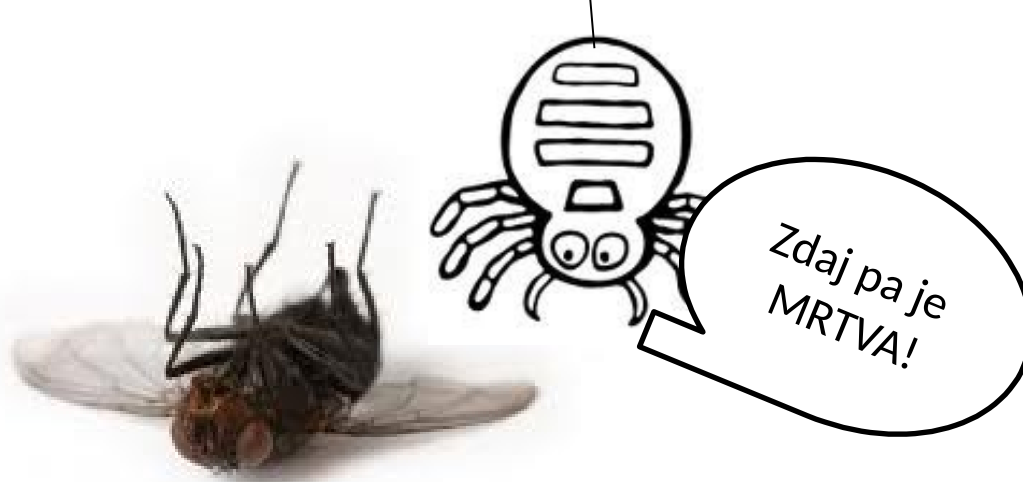
PAJČJI STRUP

- Najnevarnejši pajki, na primer vdove (Lactrodectus), izločajo živčni strup, ki hitro ohromijo žrtev.
- Druga vrsta strupa deluje počasneje, uničuje tkivo ter povzroča razjede in odmiranje.

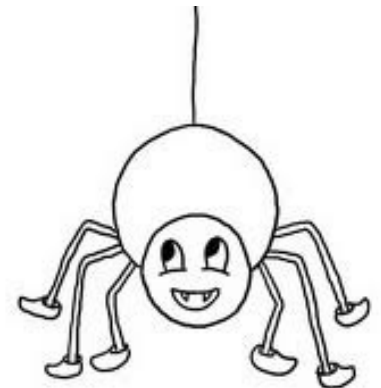
PAJČJI STRUP

- Izločajo ga na primer pajki po rodu *Loxosceles*.
- Pajki uporabljajo strup za pobijanje manjših živali.

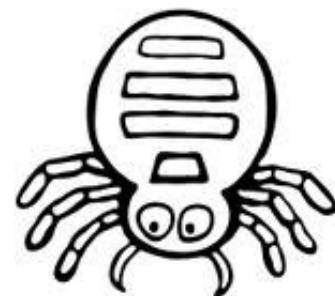
PAJČJA JAJČECA

- Večina pajkov odloži jajčeca teden ali dva po parjenju, nekatere šele čez več mesecev.
- Vseh jajčec ne odložijo hkrati.
- V enem leglu je lahko eno ali več kot 1000 jajčec.

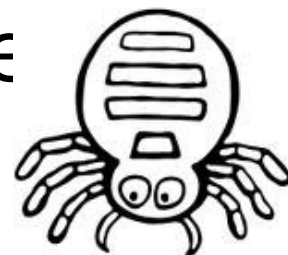
ZANIMIVOSTI

- Vsi pajki so karnivori (mesojedi), veliko pa je tudi kanibalov (jedo drug drugega)
 - Ena čajna žlička pajkovih niti bi zadostovala za milijon pajčevin.
 - Na eni skupinski pajčevini je tudi do 20 000 pajkov.

ZANIMIVOSTI

- Samice iz rodu Nepala so tudi 1000 krat težje od samčkov.
 - Samica križavca lahko v slabih 10 minutah odloži več kot 1000 jajčec.
 - Nekateri pajki živijo na pajčevini pajka druge vrste in mu kradejo plen.
- Prvi pajki so živeli na Zemlji že pred 400 milijoni let.
- Pajkova življenjska doba je od tre mesecev do 30 let.

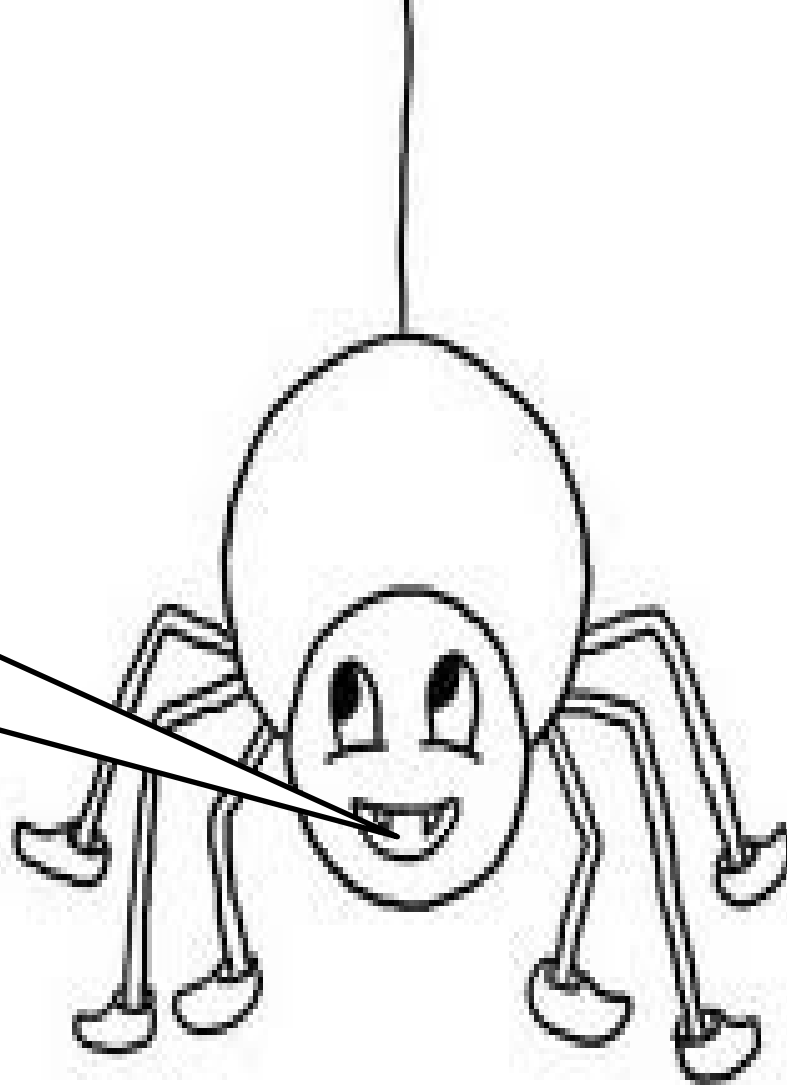

Največji pajek

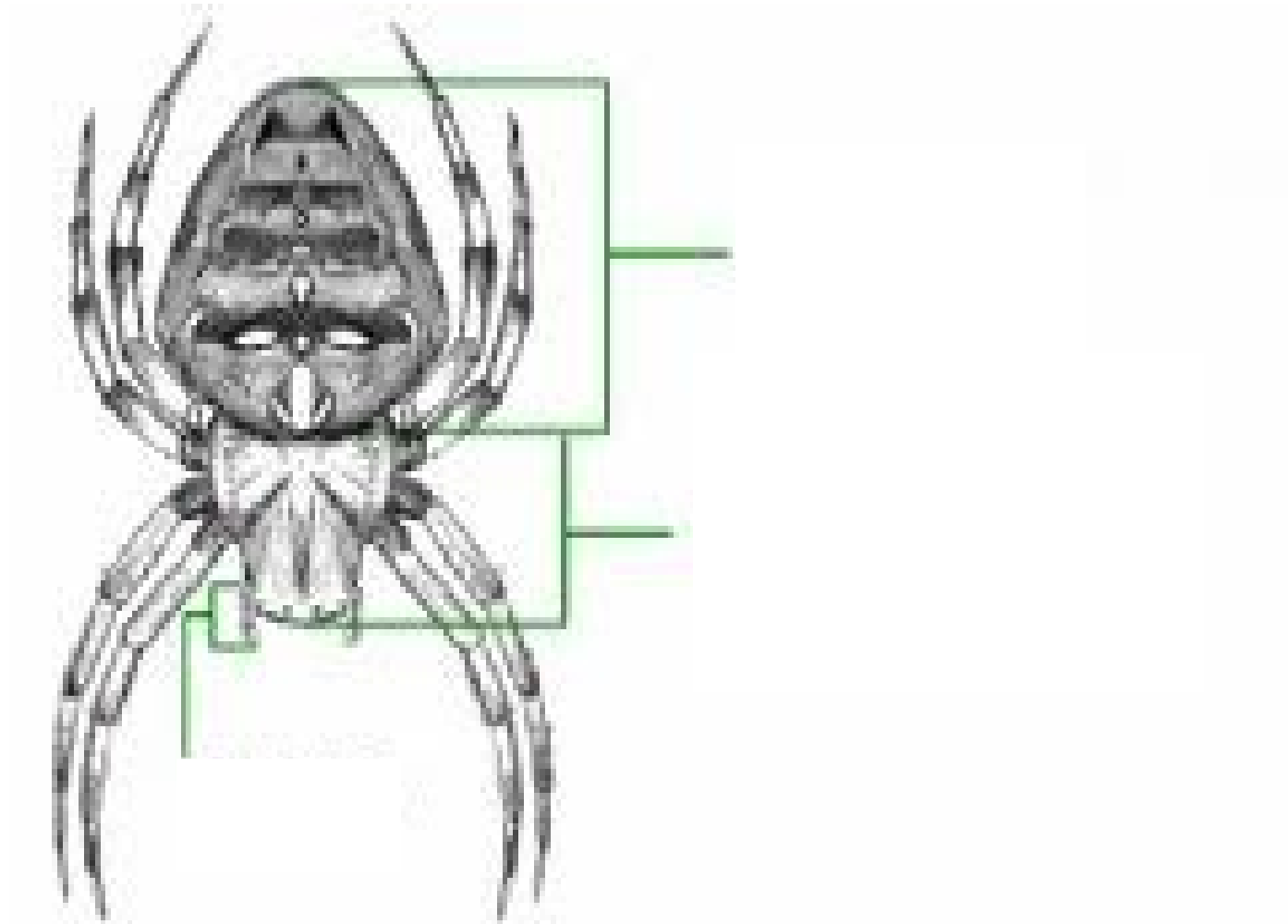
PREDSTAVNIKI Guinnessove knjige rekordov so odpo-tovali v Andorf v Avstriji, da bi stehali živeči primerek ptičjega pajka goliata (*Theraphosa Blondi*) in enkrat za vselej odpravili dvome, kateri pajek je največji na svetu. To je nedvomno velikan, imenovan Rosi, ki živi pri naših sosedih in tehta 175 gramov.

HVALA
ZA
POZORNOST!

VPRAŠANJA

VPRAŠANJA

- Kateri izmed pajkov je osji pajek? Zakaj?

2)

3)

1)

LINK

- <http://www.youtube.com/watch?v=F6S4xmnbnAFw>